

Podstawowe rosyjskie przysłowia

CC-BY-ND
Oświęcim 2020

Lista ponad 200 podstawowych rosyjskich przysłów. Powstała, ponieważ w internecie nie znalazłem takiego słowniczka, a wielu osobom może się przydać. Jest to praca amatorska, mogą pojawić się błędy.

A

Аппетит приходит во время еды.

Apetyt rośnie w miarę jedzenia.

Б

Баба с возу - кобыле легче.

Baba z wozu, koniom lżej.

Беда в одиночку не ходит.

Nieszczęścia chodzą parami.

Бедному жениться и ночь коротка.

Biednemu wiatr w oczy.

Без беды друга не узнаешь.

Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.

Без денег в город - сам себе враг.

Kto nie ma miedzi, ten w domu siedzi.

Без кота мышам масленица.

Gdy kota nie ma w domu, myszy harcują.

Без труда не вынешь (и) рыбку из пруда.

Bez pracy nie ma kołaczy.

Без языка - одна беда.

Kto pyta, nie błądzi.

Береги платье снову, а честь смолоду.

Czym skorupka za młodu nasiąknie, tym na starość trąci.

Бережённного (и) бог бережёт.

a) Strzeżonego Pan Bóg strzeże.

b) Ostrożności nigdy za wiele.

Благими намерениями вымощена дорога в ад.

Droga do piekła wybrukowana jest dobrymi chęciami.

Бог дал, Бог взял.

Bóg daje, Bóg bierze.

Бог троицу любит.

Do trzech razy sztuka.

Богатый бедному не брат.

Syty głodnemu nie uwierzy.

Божьи мельницы мелют тихо, да зато чисто.

a) Boże młyny miela powoli, ale sprawiedliwie.

b) Pan Bóg nierychliwy, ale sprawiedliwy.

Будут первые последними.

Ostatni będą pierwszymi.

Бумагавсё терпит.

Papier przyjmie wszystko.

Был молод, сам знал голод, а отъелся и позабыл.

Zapomniał wół, jak cielęciami był.

Была бы спина, а палка всегда найдётся.

Jak się chce psa uderzyć, kij się znajdzie.

В

В здоровом теле здоровый дух.

W zdrowym ciele zdrowy duch.

В тихом омуте черти водятся.

Cicha woda brzegi rwie.

В Тулу со своим самоваром не ездят.

Nie wozi się drewna do lasu.

В царстве слепых и кривой - король.

Na bezrybiu i rak ryba.

Взявшие меч, мечом погибнут.

Kto mieczem wojuje, ten od miecza ginie.

Вино с разумом не дружит.

Od wódki rozum krótki.

Внешность обманчива.

Pozory mylą.

Ворон ворону глаз не выклюет.

Kruk krukowi oka nie wykole.

Времена меняются.

Czasy się zmieniają.

Время лучший врач.

Czas goi/leczy rany.

Время-деньги.

Czas to pieniądz.

Все дороги ведут в Рим.

Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.

Все на одного.

Siła złego na jednego.

Всюду хорошо, а дома лучше.

Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.

Всяк Еремей про себя разумей.

Każdy ma swój rozum.

Всяк кулик своё болото хвалит.

Każda pliszka swój ogon chwali.

Всяк своего счастья кузнец.

Każdy jest kowalem swojego losu.

В - dokończenie z poprzedniej strony

Всякое семя знает своё время.
Выше головы не прыгнешь.

Wszystko w swoim czasie.
Głową muru nie przebijesz.

Г

Где тонко, там и рвётся.
Где хотенье, там и уменье.

Где чёрт не сладит, туда бабу пошлёт.
Глаза – зеркало души.
Гнев/злость плохой советчик.
Голодной куме хлеб на уме.
Гора родила мышь.
Гость в дом - бог в дом.
Грех да беда на кого не живёт.
Гром не грянет – мужик не перекрестится.
Грубость за грубость.
Гулять, так гулять.

Gdzie cienko, tam się rwie.
1) Chcieć to móc.
2) Dla chcącego nic trudnego.
Gdzie diabeł nie może, tam babę pośle.
Oczy są zwierciadłem duszy.
Gniew jest złym doradcą.
Głodnemu chleb na myśli.
Z dużej chmury mały deszcz.
Gość w dom - Bóg w dom.
Nieszczęścia się zdarzają.
Jak trwoga to do Boga.
Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
Jak szaleć, to szaleć.

Д

Дарёному коню в зубы не смотрят.
Дают - бери, а бьют - беги!
Две собаки дерутся – третья не лезь.
Двум смертям не бывать, а одной не миноват.
Дела говорят громче слов.
Делано на спех – сделано на смех.
Делать хорошую мину при плохой игре.
Деньги правят миром.
До Бога высоко, до Царя далеко.
Добрый конец - всему делу венец.
Долго ли до греха.
Дом с детьми - базар, без детей - могила.
Дома и стены помогают.
Друзья познаются в беде.
Дурак, кто даёт, идиот, кто не берёт.
Дуракам всегда везёт.
Дураков не сеют, не жнут, сами рождаются.
Дурная голова ногам покоя не даёт.

Darowanemu koniowi nie zagłada się w zęby.
Jak dają, to bierz, jak biją - uciekaj.
Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta.
Raz kozie śmierć.
Czyny mówią głośniejsze niż słowa.
Co nagle, to po diable.
Robić dobrą minę do złej gry.
Pieniądz rządzi światem.
Bóg wysoko, car daleko.
Koniec wieńczy dzieło.
Licho nie śpi.
Bieda z dziećmi, bieda i bez dzieci.
Gospodarzom nawet ściany pomagają. (w sporcie)
Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
Głupi, kto daje, ale jeszcze głupszy, kto nie bierze.
Głupi ma zawsze szczęście.
Głupich/Naiwnych nie sieją, sami się rodzą.
Kto nie ma w głowie, ten ma w nogach.

Е

Если гора не идёт к Магомету, то Магомет идёт к горе. Nie przyszła góra do Mahometa, przyszedł Mahomet do góry.
Если бы у бабушки был хуй, то она была бы дедушкой. Gdyby babcia miała wąsy, toby była dziadkiem.
Есть квас, да не про вас. Nie dla psa kielbasa.
Еще рыба не поймана, а уже принялись уху варить. Nie dziel skóry na niedźwiedziu.

Ж

Женится – перебесится.

Jak się ożeni, to się odmieni.

3

За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь. Nie łap dwóch srok za jeden ogon.
Забыл бык, когда телёнком был. Zapomniał wół, jak cielęcim był.
Заварил кашу, сам и расхлёбывай. Nawarzyłeś piwa, to musisz je teraz wypić.
Зависть порождает ненависть. Zawiść rodzi nienawiść.
Задним умом крепок. Mądry Polak po szkodzie.
Запретный плод, (настолько) сладок. Zakazany owoc smakuje najlepiej.
Злость красоте вредит. Złość piękności szkodzi.
Знание – сила. Wiedza to potęga.
Зная край, да не падай. Co za dużo, to niezdrowo.

И

И слепая курица найдёт порой зёрнышко.
И из одной печи, да не одни калачи.
И на солнце есть пятна.

И щите и найдёте.

Из большой тучи да малая капля.
Индюк думал да в суп попал.
Исключение подтверждает правило.
Искренний взгляда не прячет.

Trafiło się ślepej kurze ziarno.
Koń koniowi nierówny.
1) *Nie ma ludzi doskonałych.*
2) *Wszystko ma swoje wady.*
1) Szukajcie a znajdziecie.
2) Kto szuka, ten znajdzie.
Z dużej chmury mały deszcz.
Indyk myślał o niedzieli, a w sobotę łeb mu ścięli.
Wyjątek potwierdza regułę.
Szczery wzroku nie ukrywa.

К

Каждый сам за себя.
Каждый сходит с ума по-своему.
Как аукнется, так и откликнется.
Как сумел, так и спел.
Как ты к людям, так и они к тебе.
Каков отец, таков и сын.
Каков поп, таков и приход.
Каково дерево, таков и клин; каков батька, таков и сын.
Капля и камень долбит.
Капля камень точит.
Кому везёт в картах, тому не везёт в любви.

Конец – всему делу венец.
Кончил дело, гуляй смело.
Копейка рубль бережёт.

Кровь (людская) - не водица.
Кто высоко летает, тот низко падает.
Кто зеваает, то воду хлебает.
Кто из вас без греха, пусть первый бросит в нее камень.

Кто не работает, тот не ест.
Кто платит, тот и заказывает музыку.
Кто рано встаёт, тому Бог подаёт.
Кто раньше пришёл, тот (и) первый.
Кто сеет ветер, пожинает бурю.
Кто ходит по земле, тот не упадёт.
Куй железо, пока горячо.

Każdy sobie rzepkę skrobie.
Każdy na swój sposób rozum traci.
Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
Każdy orze jak może.
Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
Jaki ojciec, taki syn.
Jaki pan, taki kram.
Jakie drzewo, taki klin, jaki ojciec, taki syn.
Kropla draży skałę.
Kropla draży skałę.
Kto nie ma szczęścia w kartach, ten ma szczęście w miłości.
Koniec wieńczy dzieło.
Najpierw praca, potem zabawa.
1) Ziarno do ziarnka, a zbierze się miarka.
2) Grosz do grosza, a będzie kokosza.
Krew nie woda.
Pycha przed upadkiem chodzi.
Kto późno przychodzi, sam sobie szkodzi.
Kto jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci kamieniem.
Kto nie pracuje, ten nie je.
Kto płaci, ten wymaga.
Kto рано wstaje, temu pan Bóg daje.
Kto pierwszy, ten lepszy.
Kto sieje wiatr, zbiera burzę.
Kto chodzi po ziemi, nie upadnie.
Kuj żelazo póki gorące.

Л

Лучше что-нибудь, чем ничего.
Ласковый телёнок двух маток сосёт.
Левая рука не знает, что делает правая.
Легко пришло, легко и ушло.
Лёгок на помине.
Лежачего не бьют.
Лес рубят - щепки летят.
Лучше один раз увидеть, чем сто раз услышать.
Лучше поздно, чем никогда.
Лучше синица в руках, чем журавль в небе.
Лучше умереть стоя, чем жить на коленях.
Любовь слепа.

Lepszy rydz niż nic.
Pokorne cielę dwie matki ssie.
Nie wie lewica, co czyni prawica.
Łatwo przyszło, łatwo poszło.
O wilku mowa, a wilk tu.
Nie kopie się leżącego.
Gdzie drwa rąbią, tam wióry lecą.
Lepiej raz zobaczyć, niż sto razy usłyszeć.
Lepiej późno niż wcale.
Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu.
Lepiej umrzeć stojąc niż żyć na kolanach.
Miłość jest ślepa.

М

Мавр сделал своё дело, мавр может уйти.

Малые дети – малая печаль, большие дети – большая печаль.

Менять шило на мыло.
Мети всяк перед своими воротами.
Много значит хорошая одежда.

Мой дом - моя крепость.
Молчание - знак согласия.
Море переплыл, у берега утонул.

Murzyn zrobił swoje, Murzyn może odejść.

Małe dzieci - mały kłopot. Duże dzieci - duży kłopot.

Zamienił stryjek siekierkę na kijek.
Najpierw zamieć przed własnym progiem.

1) Szata czyni człowieka.
2) Jak cię widzą, tak cię piszą.

Mój dom - moja twierdza.
Milczenie oznacza zgodę.
Morze przepłynął, na brzegu utonął.

Н

На безрыбье и рак рыба.
На вкус и на цвет товарищей нет.
На воре шапка горит.
На всех не угодишь, на всех угодить - себя истомить.

На лжи далеко не уедешь.
На ошибках учатся.
На языке мёд, а в сердце лёд.
Надежда умирает последней.
Нашла коса на камень.
Не боги горшки обжигают.
Не бойся собаки брехливой, бойся молчаливой.
Не буди лихо, пока спит тихо.
Не верь ушам, а верь глазам.

Не всё коту Масленица, бывает и Великий Пост.
Не всё то золото, что блестит.
Не говори гоп, пока не перепрыгнешь.
Не имей сто рублей, а имей сто друзей.
Не ошибается тот, кто ничего не делает.
Не по словам судят, а по делам.
Не подмажешь - не поедешь.
Не попотеешь, не заработаешь.

Не путайся в чужое лыко.
Не рой другому яму - сам в нее попадешь.
Не руби сук, на котором сидишь.
Не сразу Москва построилась.
Не судите и да не судимы будете.
Не так страшен черт, как его малюют.

Na bezrybiu i rak ryba.
O gustach się nie dyskutuje.
Na złodzieju czapka gore.
Jeszcze się taki nie urodził, co by każdemu dogodził.
Kłamstwo ma krótkie nogi.
Człowiek uczy się na błędach.
Na języku miód, a w sercu lód.
Nadzieja umiera ostatnia.
Trafiła kosa na kamień.
Nie święci garnki lepią.
Pies, który dużo szczeka, nie gryzie.
Nie wywołuj wilka z lasu.
Nigdy nie pozwól swoim uszom uwierzyć w to, czego nie widziały twoje oczy.
Nosił wilk razy kilka, ponieśli i wilka.
Nie wszystko złoto, co się świeci.
Nie mów hop, póki nie przeskoczysz.
Lepsze sto druhów niżli sto rubli w kalecie.
Nie myli się ten, kto nic nie robi.
Czyny mówią głośniejszy niż słowa.
Kto smaruje, ten jedzie.
1) Bez pracy nie ma kołaczy.
2) Kto nie pracuje, niech nie je.
Nie wtykaj nosa w nie swoje sprawy.
Kto pod kim dołki kopie, ten sam w nie wpada.
Nie podcinaj gałęzi, na której siedzisz.
Nie od razu Kraków zbudowano.
Nie sądzicie, a nie będziecie sądeni.
Nie taki diabeł straszny, jak go malują.

Н - dokończenie z poprzedniej strony

Не хлебом единым жив (будет) человек.
Нельзя резать курицу, несущую золотые яйца.
Нельзя служить двум господам.
Нет дыму без огня.
Нет ничего невозможного.

Нет пророка в своём отечестве.
Нет розы без шипов.
Нет такой лошадки, чтобы не спотыкалась.
Нет худа без добра.
Ни рыба ни мясо.
Никогда не говори никогда.
Новая метла чисто метёт.
Ночью все кошки серы.
Нужда - отец догадки.
Нужда научит горшки обжигать.

О

Один за всех, все за одного.
Один с сошкой, а семеро с ложкой.
Одна голова хорошо, а две лучше.
Одна ласточка весны не делает.
Око за око, зуб за зуб.
От водки ум короткий.
От соседского глаза не скроешься.

П

Палка о двух концах.
Пан или пропал.
Паршивая овца все стадо портит.
Первый блин комом.
Плохому танцору и яйца мешают.
повалился кувшин по воду ходить, тут ему и голову сломить.

Поживем – увидим.
Попал в воронью стаю — по-вороньи каркай.

Портной без порток, сапожник без сапог.
Поспешишь - людей насмешит.

Правда глаза колет.
Привычка - вторая натура.
Приходящему - кости.
Противоположности притягиваются.
Профилактика лучше лечения.
Пустая бочка пуще гремит.
Путь к сердцу мужчины лежит через желудок.

Р

Работа – не волк, в лес не убежит.
Раз примерь, один раз отрежь.
Рука руку моет.
Руки холодные - сердце горячее.
Рыба гниёт с головы.
Рыбак рыбака видит издалека.

Nie samym chlebem człowiek żyje.
Nie zarzyna się kury znoszącej złote jaja.
Nikt nie może służyć dwóm panom.
Nie ma dymu bez ognia.
1) Nie ma rzeczy niemożliwych.
2) Chcieć to móc.
Nikt nie jest prorokiem we własnym kraju.
Nie ma róży bez kolców.
Koń ma cztery nogi i też się potknie.
Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.
Ni pies, ni wydra.
Nigdy nie mów nigdy.
Nowa miotła dobrze zamiata.
W nocy wszystkie koty są szare.
Potrzeba matką wynalazku.
Potrzeba matką wynalazku.

Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego.
Jeden przy pługu, a siedmioro z łyżką.
Co dwie głowy, to nie jedna.
Jedna jaskółka wiosny nie czyni.
Oko za oko, ząb za ząb.
Od wódki rozum krótki.
Wiedzą sąsiedzi, jak kto siedzi.

Każdy kij ma dwa końce.
Wóz albo przewóz.
Jedna parszywa owca całe стадо zarazi.
Pierwsze koty za płoty.
Złej baletnicy przeszkadza i rąbek u spódnicy.
Dopóty dzban wodę nosi, dopóki mu się ucho nie urwie.
Pożyjemy - zobaczymy.
Jeśli wejdziesz między wrony, musisz krakać tak jak one.
Szewc bez butów chodzi.
1) Spiesz się powoli.
2) Co nagle, to po diable.
Prawda w oczy kole.
Przyzwyczajenie jest drugą naturą człowieka.
Kto późno przychodzi, sam sobie szkodzi.
Przeciwnieństwa się przyciągają.
Lepiej zapobiegać niż leczyć.
Mądry głupiego nie przegada.
Przez żołądek do serca.

Robota nie zając, nie ucieknie.
Dziesięć razy mierz, a raz utnij.
Ręka rękę myje.
Zimne ręce, gorące serce.
Ryba psuje się od głowy.
Swój swojego zawsze znajdzie.

С

С глаз долой, из сердца вон.
С волками жить, по-волчьи выть.

С кем поведешься, от того и наберешься.
С малыми детками горе, а с большими – вдвое.
Своя рубашка ближе к телу.
Скажи мне, кто твой друг, и я скажу, кто ты.
Сказано – сделано.
Сколько волка не кормить, он всё равно в лес смотрит.
Сколько стран, столько и обычаев.
Скупой платит дважды.
Слово- серебро, молчание- золото
Смелому всегда удача.
Сначала думай, а потом говори.
Собака лает, но не кусает.
Собака на сене лежит, сама не ест и другим не даёт.
Сова о сове, а всяк о себе.
Старая любовь не ржавеет.
Старость не радость.
Старый бык тоже телёнком был.
Стену лбом не прошибёшь.
Судьба переменчива.
Сэкономить копейку - отдашь рубль.
Сяк сверчок знай свой шесток.

Co z oczu, to z serca.
Jeśli wejdiesz między wrony, musisz krakać tak jak one.
Kto z kim przystaje, takim się staje.
Małe dzieci - mały kłopot. Duże dzieci - duży kłopot.
Bliższa koszula ciału niż sukmana.
Pokaż mi swoich przyjaciół, a powiem ci, kim jesteś.
Mówisz i masz.
Ciągnie wilka do lasu.
Co kraj, to obyczaj.
Chytry dwa razy traci.
Mowa jest srebrem, a milczenie złotem.
Do odważnych świat należy.
Najpierw pomyśl, potem zrób.
Pies, który dużo szczeka, nie gryzie.
Pies ogrodnika – sam nie zje i drugiemu nie da.
Każdy sobie rzepkę skrobie.
Stara miłość nie rdzewieje.
Starość nie radość.
Zapomniał wół, jak cielęciami był.
Głową muru nie przebijesz.
Fortuna kołem się toczy.
Chytry dwa razy traci.
Pilnuj szewcze swojego kopyta.

Т

Там хорошо, где нас нет.
Терпение и труд всё перетрут.
То, что не убивает тебя делает тебя сильнее.
Труд облагораживает человека.

Wszędzie dobrze, gdzie nas nie ma.
Cierpliwość popłaca.
Co cię nie zabije, to cię wzmocni.
Praca uszlachetnia.

У

У дурака долго деньги не держатся.
У каждого человека есть своя цена.
У каждой медали есть обратная сторона.
У лжи ноги коротки.
У семи нянек дитя без глаза.
У семи нянек дитя без глаза.
У стен есть уши.
У страха глаза велики.
У успеха множество отцов, а неудача всегда сирота.
Укажи ему палец, а он руку просит.
Умному намекни, глупому разжуй и в рот положи.
Утопающий за соломинку держится.
Утро вечера мудренее.

Głupiec i jego pieniądze szybko się rozstają.
Każdego można kupić.
Każdy medal ma dwie strony.
Kłamstwo ma krótkie nogi.
Gdzie cztery nianie, tam dziecko bez nosa.
Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.
Ściany mają uszy.
Strach ma wielkie oczy.
Sukces ma wielu ojców, a porażka jest sierotą.
Daj palec, a weźmie całą rękę.
Mądrej głowie dość dwie słowie.
Tonący brzytwy się chwyta.
Ranek mądrzejszy od wieczora.

Ф

Фортуна любит смелых.

Szczęście sprzyja odważnym.

Х

Хвали день по вечеру.
Хлеба и зрелищ.
Хорошее слово лучше денег.
Хороший совет дороже золота.
Хороший товар сам себя хвалит.
Хорошо смеётся тот, кто смеётся последним.
Хотеть – значит мочь.
Хуёвому танцору и яйца мешают.

Ц

Цель оправдывает средства.
Цыплят по осени считают.

Ч

Чего глаз не видит, о том сердце не болит.
Чей хлеб жую, того и песенки пою.
Человек предполагает, а бог располагает.
Человек человеку волк.
Человеку свойственно ошибаться.
Чем богаты тем и рады.
Чем дальше в лес, тем больше дров.
Чему быть, тому не миновать.

Чёрт не дремлет.
Что было, то прошло.

Что на уме, то и на языке.
Что ни город, то норы, что ни деревня, то обычаи.
Что посеешь, то и пожнешь.

Чтобы волки были сыты, и овцы целы.
Что у трезвого на уме, то у пьяного на языке.

Ш

Шило в мешке не утаишь.

Э

Это на него с неба свалилось.

Я

Я про Фому, а он про Ерему.
Яблоко от яблони недалеко падает.
Язык до Киева доведет.
Яйцо хочет учить курицу.

Nie chwal dnia przed zachodem słońca.
Chleba i igrzysk.
Dobre słowo lepsze niż pieniądze.
Dobra rada lepsza od złota.
Dobry towar sam się chwali.
Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.
Chcieć to móc.
Złej baletnicy przeszkadza i rąbek u spódnicy.

Cel uświęca środki.
1) *Nie chwal dnia przed zachodem słońca.*
2) *Nie dziel skóry na niedźwiedziu.*

Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal.
Kto czyj chleb je, tego pieśń śpiewa.
Człowiek strzela, pan Bóg kule nosi.
Człowiek człowiekowi wilkiem.
Mylić się jest rzeczą ludzką.
Czym chata bogata, tym rada.
Im dalej w las, tym więcej drzew.
1) Co ma wisieć, nie utonie.
2) Co ma być, to będzie
Licho nie śpi.
1) Co było, minęło.
2) Co się stało, to się nie odstanie.
Co na sercu, to na języku.
Co kraj, to obyczaj.
1) Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz.
2) Nawarzyłeś piwa, to musisz je teraz wypić.
Wilk syty i owca cała.
Co człowiek na trzeźwo pomyśli, to po alkoholu powie.

Wyjdzie szydło z worka.

Trafiło mu się jak ślepej kurze ziarno.

Ja o kozie, a on o wozie.
Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
Koniec języka za przewodnika.
Jajko chce być mądrzejsze od kury.